

KANNANOTTO

.11.2020

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liitot:

EU:n alue- ja rakennepolitiikan 2021–2027 ohjelman ja rahoitusjärjestelyjen on tuettava alueiden kehittämistä sekä elinkeinoelämälähtöisten laajakaista- ja liikenneinfrainvestointien toimeenpanoa

Valtion osarahoitussuhde tulee harmonisoida koko Suomessa

Euroopan unionin ja kansallisen rahoituksen välinen suhde on muuttumassa tulevilla ohjelmakaudella 2021–2027 siirtymäalueiden rahoitusvolyymien kannalta epäedulliseen suuntaan. Nykyisellä ohjelmakaudella 2014–2020 rakennerahastovarot koostuvat EU-rahoituksesta (50 %) ja kansallisesta julkisesta rahoituksesta (50 %). Tulevan ohjelmakauden osalta työ- ja elinkeinoministeriö on suunnitellut laskevansa kansallista julkista rahoitusosuutta Suomen siirtymäalueilla 40 prosenttiin, kun taas Uudenmaan osalta julkista rahoitusosuutta oltaisiin nostamassa 60 prosenttiin. Julkisen rahoitusosuuden lasku tarkoittaisi Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien ja koko siirtymäalueen osalta tulevilla ohjelmakaudella aluekehittämisrahoituksen laskua ja entisestään heikkeneviä mahdollisuuksia tukea alueiden kehittämistä.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat edellyttävät, että Itä- ja Pohjois-Suomeen kohdistettava valtion vastinrahoitusosuus ei saa pienentyä nykyisestä, vaan se tulee harmonisoida koko Suomessa samalle tasolle.

Kuntarahoitusvaatimusta pienennettävä haastavassa taloustilanteessa

Koronavuoden jälkeen kuntatalouden tila heikkenee vuonna 2021. Kuntien menoja kasvattavat hoitovelka, palkankorotukset, väestön ikääntymisestä johtuva sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvu sekä pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaiset kuntatalouden toimintaa laajentavat menolisäykset.

Nykyisellä ohjelmakaudella valtion osarahoitus on 75 prosenttia kansallisesta julkisesta rahoituksesta ja kuntien sekä muun julkisen rahoituksen osuus on 25 prosenttia. On tärkeä huolehtia siitä, että kunnat ovat jatkossakin mukana EU:n alue- ja rakennepolitiikan tavoitteiden toteuttamisessa ja rahoittamisessa.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat edellyttävät, että tulevan ohjelmakauden 2021–2027 kuntarahoituksen osuutta kansallisessa julkisessa rahoituksessa pienennetään. Kuntien rahoitusosuuden tulee tulevalla ohjelmakaudella olla korkeintaan 12,5 prosenttia kansallisesta julkisesta rahoituksesta valtion osuuden ollessa 87,5 prosenttia.

Laajakaistainfrastruktuurien rahoitus tulee palauttaa takaisin rahoitusohjelmaan

Hallituksen marraskuussa 2019 tekemän linjauksen mukaan EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman strategisissa painopisteissä on mukana harvaan asutuilla alueilla pk-yritysten toimintaympäristöä tukevat elinkeinoelämälähtöiset laajakaista- ja liikenneinfrainvestoinnit.

Työ- ja elinkeinoministeriö on kuitenkin poistanut laajakaistainfrastruktuurit valmistelussa olevasta tulevan ohjelmakauden 2021-2017 kuudennesta (6.) ohjelmaluonnoksesta.

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liitot edellyttävät, että laajakaistainfrastruktuurien rahoitusmahdollisuudet säilytetään tulevassa 2021-2027 rakennerahasto-ohjelmassa hallituksen linjauksen mukaisesti.

Jyrki Kaiponen
Maakuntajohtaja, Keski-Pohjanmaa

Mika Riipi
Maakuntajohtaja, Lappi

Pauli Harju
Maakuntajohtaja, Pohjois-Pohjanmaa

Pentti Malinen
Maakuntajohtaja, Kainuu

Risto Poutiainen
Maakuntajohtaja, Pohjois-Karjala

Marko Korhonen
Maakuntajohtaja, Pohjois-Savo

Pentti Mäkinen
Maakuntajohtaja, Etelä-Savo